

Sámi allaskuvla

Sámi University College

Hánnoluohkká 45
9520 Guovdageaidnu-Kautokeino
+47 78 44 84 00

Deres dato: 06.11.2009
Deres ref: 200905396-/BAB

Vår dato: 20.01.2010
Vår ref: 2009/512- 0/008

Maaren Palismaa

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119

Høring-Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning

Viser til deres brev, datert 6.11.2009 om Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning. Høring.

En sak av denne karakter må gå via styret, og fordi høringsfristen er allerede den 20.01.10, sender høgskolen en foreløpig uttalelse (utkast) som legges fram for styret 28.01.2010. Om nødvendig sender vi et tillegg etter styrets behandling.

Foreløpig uttalelse om ny rammeplanforskrift til grunnskolelærerutdanninger – samiske forhold.

Det er bra at forskriften siste punkt i § 1, slår fast at,

“Grunnskolelærerutdanningene skal kvalifisere kandidatene til å ivareta opplæring om samiske forhold og ha kunnskap om samiske barns rett til opplæring i tråd med opplæringsloven og gjeldende læreplanverk for grunnopplæringen.”

Men - dette det eneste punktet i forskriften der kunnskap om samiske forhold nevnes.

For å nå målsettingen om likeverdighet mellom norsk og samisk kultur, slik grunnlovsparagraf 110 a legger opp til, er det av helt avgjørende betydning at den nasjonale rammeplanforskriften til nye grunnskolelærerutdanninger, enda tydeligere ivaretar og sikrer at grunnskolelærere får den nødvendige kompetanse og ballast til å ivareta opplæring om samiske forhold.

Det foreligger også en rekke lover, internasjonale bestemmelser og andre retningslinjer som legger føringer for dette. Sentrale er Sameloven § 1-5, Opplæringsloven kap.6, ILO-konvensjonens nr. 169 og FNs ufolkserklæring, FNs barnekonvensjon og de mange og klare kravene til læringsmål når det gjelder samiske forhold i Kunnskapsløftet. Det er viktig at disse på en klarest mulig måte avspeiles i ny rammeplanforskrift for grunnskolelærerutdanningene.

Dette må ikke minst konkretiseres i læringsutbytteformuleringene i forskriften, og deretter også i de nasjonale retningslinjene /indikatorene som skal ligge til grunn for innholdet i de ulike fagene i grunnskolelærerutdanningene som læringsinstitusjonene skal bygge sine utdanningsprogram på.

Dette har kort og godt å gjøre med at man må forbedre dagens situasjon når det gjelder kunnskap om samer og samiske forhold generelt. Holdninger og fordommer som stadig dukker opp i det offentlige rom, både i medier og andre instanser, vitner om at det er et stort behov for å styrke kunnskapen på alle plan. Skoleverket og utdanningssystemet står der i en særstilling

Bakgrunnsinnsikt og kunnskap i samisk historie og kultur har vært svært forsømt område i skoleverket generelt. Som kjent har samene frem til det aller siste stort sett vært utdefinert i den allmenne historieundervisningen. Det tar tid å rette opp for forskningspolitikken etterdønninger, og de aller fleste av dem som i dag underviser i skolen har gjennom sin egen utdanning fått presentert en svært monokulturell fremstilling om kultur og historie i Norge.

Dersom behovet for kunnskap om samiske forhold ikke konkretiseres og tydeliggjøres også i læringsutbytteformuleringene, er det derfor grunn til å anta at dette vil medføre at de nye lærergenerasjonene ikke vil få med seg den nødvendige ballast når det gjelder samisk historie og kultur.

Lærere, som møter elever på alle nivåer i skolen, må ha den nødvendige faglige bakgrunn for å virkeliggjøre likeverdighetsprinsippet mellom de to statsbærende folk i Norge, mellom samiske og norske borgere. Derfor må kunnskap om samiske forhold implementeres i de ulike fag og være obligatoriske emner i de to grunnskolelærerutdanningene. Det vil gi et nødvendig grunnlag for at framtidige lærere tilegner seg den nødvendige kompetanse for å videreformidle kunnskap om begge de opprinnelige folkene i Norge, til de oppvoksende generasjoner.

Følgende læringsutbyttebeskrivelser bør derfor tilføyes rammeplanforskriften under felles læringsutbytte for kandidater i begge utdanningsløp:

KUNNSKAP

- kandidaten har kjennskap til samiske forhold når det gjelder samisk språk, historie, kultur, og samisk barns rett til opplæring.

FERDIGHETER

- kandidaten kan planlegge, tilpasse og gjennomføre opplæring til barn på ulike trinn, som ivaretar og bygger kunnskap om samisk språk, historie, kultur og opplæring

GENERELL KOMPETANSE

- kandidaten innehar en bevisst holdning til samiske spørsmål og kan bidra til forståelse i samfunnet for hvorfor samiske rettigheter til språk, kultur og opplæring må ivaretas

Med hilsen

for
Steinar Pedersen
Rektor

Maren Palismaa
Administrasjonssjef